

MEDEDELING AAN DE LID-STATEN

betreffende de vaststelling van gewijzigde richtsnoeren voor de operationele programma's of globale subsidies die de Lid-Staten worden verzocht voor te stellen in het kader van een communautair initiatief inzake „Werkgelegenheid en ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen”, bedoeld om de groei van de werkgelegenheid in hoofdzaak door de ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen te bevorderen

(96/C 200/06)

1. De Commissie van de Europese Gemeenschappen heeft tijdens haar vergadering van 15 juni 1994 besloten tot de invoering van een kaderinitiatief inzake „Werkgelegenheid en ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen” in de context van artikel 11 van Verordening (EEG) nr. 4253/88 van de Raad, als gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 2082/93. Tijdens haar vergadering van 8 mei 1996 heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen besloten tot de invoering van een verder deelinitiatief, getiteld Werkgelegenheid — INTEGRA, dat de programmeerperiode 1996-1999 bestrijkt.
2. In het raam van dit initiatief kan de Gemeenschap subsidies toekennen voor maatregelen die voldoen aan de in deze mededeling neergelegde richtsnoeren en deel uitmaken van door de Lid-Staten ingediende en door de Europese Commissie goedgekeurde voorstellen voor operationele programma's of globale subsidies. Daarnaast kunnen andere communautaire financiële instrumenten een passende bijdrage tot dit initiatief leveren.

I. DOELSTELLINGEN

3. Dit initiatief heeft tot doel een bijdrage te leveren tot de ontwikkeling van de menselijke hulpbronnen en het beter functioneren van de arbeidsmarkt om zodoende de groei van de werkgelegenheid, de sociale solidariteit in de Europese Unie en gelijke kansen voor vrouwen op de arbeidsmarkt te bevorderen. Als zodanig is het een rechtstreeks vervolg op het Witboek van de Commissie over groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid, dat voornamelijk de bedoeling heeft de hoogste prioriteit te verlenen aan pro-actieve arbeidsmarktmaatregelen ter stimulering van een groei die meer werkgelegenheid oplevert.
4. Het initiatief heeft vier onderling verwante doelstellingen, overeenkomstig de vier afzonderlijke doch onderling verbonden deelinitiatieven:

- a) bevordering van gelijke kansen op werk voor vrouwen, met name via maatregelen op het gebied van opleiding en vergemakkelijking van de toegang tot toekomstgerichte en leidende functies („Werkgelegenheid — NOW”);

- b) verbetering van het uitzicht op werk van gehandicapten („Werkgelegenheid — HORIZON”);
- c) bevordering van de inpassing in de arbeidsmarkt van jongeren, in het bijzonder van degenen zonder basiskwalificaties of -opleiding („Werkgelegenheid — YOUTHSTART”);
- d) bevordering van maatregelen ter verbetering van de toegang tot de arbeidsmarkt en de vergroting van de arbeidskansen van de kwetsbare groepen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten of uitgesloten dreigen te worden („Werkgelegenheid — INTEGRA”).

5. Het gehele initiatief zal profiteren van de positieve resultaten van de actieve kruisbestuiving van ideeën en ervaringen die binnen elk deelinitiatief wordt bevorderd. Er is een gecoördineerde reactie vereist voor het indienen van aanvragen voor steun in het kader van dit initiatief. De Lid-Staten dienen te garanderen dat het algemeen pakket voorstellen een evenwichtige reeks is van met elk van de deelinitiatieven verband houdende maatregelen. Ook moeten de voorstellen de actiesamenhang tussen de vier deelinitiatieven waarborgen.

De Commissie zal, in partnerschap met de Lid-Staten, trachten te garanderen dat maatregelen die in het kader van dit initiatief worden gesteund, complementair zijn met die welke in het kader van andere communautaire programma's, in het bijzonder op het gebied van de beroepsopleiding, worden ondersteund.

II. PRIORITEITEN

6. Dit initiatief is bedoeld om, naast de maatregelen die de Lid-Staten zelf hebben getroffen en de andere activiteiten die door het Europees Sociaal Fonds worden gesteund, overal in de Gemeenschap te dienen als katalysator voor innovatie alsmede voor de georganiseerde overdracht van kennis en de verspreiding van goede praktijken tussen de Lid-Staten.

Om de toegevoegde waarde voor de Gemeenschap te vergroten dienen de voorstellen van de Lid-Staten met name:

- a) een globale transnationale dimensie te vertonen, waarin voorrang wordt verleend aan transnationale uitwisseling, samenwerking en verspreiding van informatie, vooral met betrekking tot partners in regio's waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt;
- b) uit maatregelen en acties te bestaan die vernieuwend zijn;
- c) voorrang te verlenen aan de verbetering van de efficiëntie van opleidings- en plaatsingssystemen en -diensten en aan de ontwikkeling van de doorzichtigheid van de kwalificaties;
- d) een actievere en beter gecoördineerde benadering op plaatselijk niveau te stimuleren om het effect voor de werkgelegenheid te vergroten, door alle door de Lid-Staten aangewezen relevante actoren met inbegrip van de lokale en regionale overheden, de economische en sociale partners en de opleidingsinstanties, te betrekken bij de planning, de tenuitvoerlegging en de evaluatie van de projecten;
- e) de communautaire beleidsmaatregelen alsmede de communautaire programma's met name op het gebied van de menselijke hulpbronnen en de integratie in de arbeidsmarkt, te versterken;
- f) voor de noodzakelijke flexibiliteit te zorgen om behoeften te bevredigen die in de eerste planingsfase niet te voorzien zijn en waarvoor een bijzondere inspanning van de kant van de Gemeenschap noodzakelijk is.

III. IN AANMERKING KOMENDE REGIO'S EN CONCENTRATIE

7. Dit initiatief is toepasbaar op het gehele grondgebied van de Europese Unie. Speciale nadruk moet echter worden gelegd op de behoeften van de minder ontwikkelde regio's. Een aantal van de maatregelen zal daarom alleen van toepassing zijn op prioritaire regio's (doelstellingen 1, 2, 5b en 6).

IV. IN AANMERKING KOMENDE MAATREGELLEN

8. In de hieronder volgende lijst staan alle in aanmerking komende maatregelen vermeld die krachtens dit initiatief kunnen worden gefinancierd. Lid-Staten die voorstellen voor operationele programma's of voor globale subsidies opstellen, worden verzocht in samenwerking met de Commissie een beknoptere lijst met maatregelen per deelinitiatief vast te stellen waarop de financiële bijstand moet worden geconcentreerd.
9. „Werkgelegenheid — NOW” (gelijke kansen op werk voor vrouwen)

Dit deelinitiatief wil door de bevordering van gelijke kansen op werk de werkloosheid onder vrouwen helpen terugdringen en de positie verbeteren van

vrouwen die al in het arbeidsproces zijn opgenomen. Het zal de ontwikkeling van vernieuwende strategieën bevorderen om zodoende te reageren op veranderingen in de organisatie van de arbeid en in de eisen die aan de taak worden gesteld.

De transnationale dimensie van het initiatief maakt de vergelijking van verschillende ervaringen alsmede de overdracht van know-how en ervaring en samenwerking mogelijk. Zij versterkt ook de ontwikkeling van vernieuwende acties ten behoeve van vrouwen, vooral in gebieden waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt en in sectoren waar dergelijke acties op dit ogenblik minder ver ontwikkeld zijn. Om een zo groot mogelijk multiplicatoreffect te bereiken, zal speciale aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van de opleiding van opleiders alsmede de structuur van opleidingsprogramma's, werkwijzen en werktuigen.

Het eerste NOW-initiatief heeft de noodzaak aangetoond van de oprichting op plaatselijk, nationaal en transnationaal niveau van sterke, actieve partnerschappen. Hierbij dienen te worden betrokken: ondernemingen, overheids- en particuliere lichamen die verantwoordelijk zijn voor opleiding en plaatsing, organisaties die voor kwesties op het gebied van de gelijke rechten verantwoordelijk zijn, regionale en plaatselijke overheden en niet-gouvernementele en vrouwenorganisaties, en wel zodanig dat de beste praktijken geleidelijk worden overgenomen en geïntegreerd in de reguliere stelsels voor opleiding en arbeidsbemiddeling. Aan acties waarbij de sociale partners en de vrouwenorganisaties op alle niveaus actief betrokken zijn dient voorrang te worden verleend.

Binnen dit deelinitiatief komen de volgende maatregelen voor bijstand in aanmerking:

- a) *de uitbreiding, in het bijzonder via transnationale samenwerking, van systemen voor opleiding, beroepskeuzevoorlichting en -adviezen en diensten voor arbeidsbemiddeling waaronder:*
 - totstandbrenging van samenwerking en netwerken tussen organisaties voor opleiding ten einde gelijke kansen voor vrouwen op de arbeidsmarkt te bevorderen, met bijzondere nadruk op de verbetering van de toegang van vrouwen tot zich snel ontwikkelende sectoren en nieuwe arbeidsgebieden, op de bevordering van hun carrièremogelijkheden daarbinnen en op hun toegang tot leidinggevende functies;
 - versterking van de banden tussen opleidingsinstellingen, inrichtingen van hoger onderwijs en ondernemingen om de integratie van vrouwen in het beroep te verbeteren (alleen in regio's waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt);
 - steun voor onderwijsinstellingen voor de ontwikkeling van vernieuwend lesmateriaal dat

- gelijke kansen voor vrouwen op de arbeidsmarkt bevordert (alleen regio's waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt);
- steun voor het scheppen of ontwikkelen van diensten voor beroepskeuzevoorlichting en -adviezen en vooropleiding van vrouwen;
 - steun voor het op plaatselijk niveau creëren of ontwikkelen van adviesdiensten om de oprichting van kleine en middelgrote ondernemingen en coöperaties te vergemakkelijken;
 - steun voor het scheppen of ontwikkelen van de relevante infrastructuur voor verzorgende diensten in regio's waar deze minder goed ontwikkeld zijn (alleen regio's waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt);
- b) *het bieden van opleiding, met name op transnationale basis, waaronder:*
- het bieden van een uitgebreid pakket van flexibele opleiding en andere begeleidende maatregelen, te weten informatie, beroepskeuzevoorlichting en -adviezen, vooropleiding, persoonlijke ontwikkeling, opvijzeling van basisvaardigheden en kwalificerende opleiding, herscholing, sollicitatiehulp, stages en steun bij de beroepsuitoefening. Speciale aandacht dient te worden besteed aan nieuwe eisen die aan de arbeidstaak worden gesteld, nieuwe kwalificaties en vaardigheden, met name op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en opleiding en innoverende technologieën;
 - beroepsopleidingsmaatregelen, waaronder voorbereidende opleiding, die specifiek gericht zijn op de eisen die aan het runnen van een bedrijf of coöperatie worden gesteld;
 - opleiding van opleiders, van personeelschefs of van hen die binnen ondernemingen onderhandelingen over opleidingskwesties moeten voeren, teneinde hen meer bekend te maken met kwesties op het gebied van gelijke kansen en hen daar actief te laten optreden;
 - opleiding inzake gelijke kansen voor personeelsfunctionarissen in de overheidssector, voor onderwijsgeevenden en voor adviseurs inzake gelijke kansen in onderwijsinstellingen (alleen in regio's waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt);
 - ontwikkeling van vernieuwende evaluatiemethoden om in loopbaanstructuren alle ervaringen van vrouwen en door hen verrichte werkzaamheden op te nemen, inclusief die welke niet officieel worden erkend, teneinde erkenning van eerdere leerervaringen te verkrijgen;
 - initiële en voortgezette opleiding, met name in kleine en middelgrote ondernemingen en in sectoren die aan veranderingen onderhevig zijn, teneinde de vrouwelijke arbeidskrachten aan te passen aan de veranderende arbeidsmarkt en hun loopbaanontwikkeling te verbeteren;
 - initiële en voortgezette opleiding voor personeel in passende verzorgende diensten, teneinde de kwaliteit van deze diensten te verbeteren;
- c) *schepping van werkgelegenheid en ondersteuning, in het bijzonder via transnationale samenwerking, voor het opzetten van kleine ondernemingen en coöperaties door vrouwen, waaronder:*
- ontwikkeling van netwerken en samenwerking ten aanzien van plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven die erop gericht zijn om, met behulp van lokaal aanwezige middelen, de capaciteiten van vrouwen te mobiliseren, in het bijzonder in sectoren zoals toerisme, cultuur, milieu, verzorging en voor het scheppen van werkgelegenheid in plattelandsgebieden;
 - steun bij het opzetten van zelfstandige activiteiten, kleine ondernemingen en coöperaties alsmede steun bij het aanwerven van personeel;
 - steun bij de invoering van instrumenten voor financiële bijstand bij het oprichten van ondernemingen door vrouwen.
- In het kader van de onder a), b) en c) genoemde maatregelen zal de Commissie de operationele kosten van diensten voor de verzorging van ten laste komende personen ondersteunen, teneinde de deelneming van vrouwen met kinderen en/of andere ten laste komende personen, aan opleiding en werk te bevorderen.
- d) *verspreiding van informatie en bewustmakingsacties, in het bijzonder via transnationale samenwerking, waaronder:*
- maatregelen die in het bijzonder zijn gericht op de sociale partners, onderwijsgeevenden, personeel van opleidingsinstellingen en diensten voor arbeidsbemiddeling, plaatselijke en regionale overheden en het grote publiek om hen meer bewust te maken van de noodzaak om op te treden ten behoeve van gelijke kansen voor mannen en vrouwen op de arbeidsmarkt;
 - oprichting van netwerken, schepping of verbetering van databases en uitvoering van studies die met de doelstellingen van dit deelinitiatief verband houden en verspreiding van de resultaten van de beste ervaringen;

- ontwikkeling, met het oog op gelijke kansen voor mannen en vrouwen, van toezicht op en evaluatie van acties op het terrein van de beroepsopleiding en de werkgelegenheid.

10. „Werkgelegenheid — HORIZON” (verbetering van het uitzicht op werk van gehandicapten)

Dit deelinitiatief zal, met een sterk accent op de transnationale dimensie, maatregelen bevorderen die de toegang tot de arbeidsmarkt verbeteren voor gehandicapten die ervan buitengesloten zijn geraakt of het gevaar lopen ervan buitengesloten te worden.

Om de problemen van de gehandicapten aan te pakken zijn twee soorten acties noodzakelijk. De eerste is de verbetering van de kwaliteit van de opleiding, in het bijzonder de ontwikkeling van nieuwe arbeidsvaardigheden en kwalificaties. De tweede omvat acties ter bevordering van de werkgelegenheid, in het bijzonder door middel van nieuwe vormen van arbeidsorganisatie, sollicitatiehulp en ondersteuning voor werk op de open arbeidsmarkt en door middel van ontwikkelingen ten aanzien van beschutte arbeid. De nadruk moet komen te liggen op een „bottom-up”-benadering.

Dit deelinitiatief zal in het bijzonder maatregelen krachtens doelstelling 3 van de Structuurfondsen versterken om de opnemings in het arbeidsproces te bevorderen van hen die uitgesloten zijn van de arbeidsmarkt. Tevens zal het gebruik maken van de eerdere ervaringen met relevante communautaire programma's en in het bijzonder van de lessen uit het eerste HORIZON-programma.

De partners die hierbij op nationaal en transnationaal niveau betrokken zullen zijn, zijn: ondernemingen, overheids- en particuliere lichamen die zich met opleiding en arbeidsbemiddeling bezighouden, universiteiten en onderzoeksinstituten, regionale en lokale overheden en niet-gouvernementele organisaties. Acties waarbij de sociale partners op alle niveaus actief zijn betrokken dienen voorrang te krijgen.

In de context van dit deelinitiatief komen de volgende maatregelen voor steun in aanmerking:

a) *de ontwikkeling, in het bijzonder via transnationale samenwerking, van passende systemen voor opleiding, beroepskeuzevoorlichting en -adviezen en arbeidsbemiddeling, waaronder:*

- ondersteuning van de oprichting of uitbreiding van aangepaste adviesdiensten en plaatselijke ontwikkelingsmaatschappijen om werkgelegenheid te helpen scheppen voor gehandi-

capte personen, met name in de sectoren waar de potentiële groei van de werkgelegenheid groot lijkt (alleen doelstellingen 1, 2, 5b en 6);

- de aanpassing van de werkplek, in het bijzonder door middel van de invoering van nieuwe technologieën en de ontwikkeling van omstandigheden voor telewerken;

- steun voor de toepassing van flexibele opleidings- en onderwijssystemen, zoals afstands- onderwijs en interactief onderwijs per computer;

- verbetering van de toegang tot opleiding en met het werk verwante diensten door middel van de aanpassing van gebouwen en vervoersystemen (alleen regio's waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt);

b) *het bieden, met name via transnationale samenwerking, van opleiding, waaronder:*

- opleiding voor kwalificaties en vaardigheden die verband houden met het gebruik door gehandicapten van technologieën op het werk of de plek waar de opleiding plaatsvindt;

- opleiding van gehandicapte personen in nieuwe vaardigheden en voor nieuwe kwalificaties, met name voor sectoren waar de groei van de werkgelegenheid groot lijkt, en op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en demonstratie en van innoverende technologieën;

- opleiding van gehandicapte personen (functionele, psychologische en sociale revalidatie, vooropleiding, opvijzeling van basisvaardigheden, herscholing), voorafgegaan en begeleid door voortdurende evaluatie en hulp. Deze zal onder meer modules omvatten voor opleiding tijdens het werk, gekoppeld aan speciale cursussen voor specifieke doelgroepen om de integratie in de arbeidsmarkt te verbeteren;

- programma's voor de opleiding van deskundigen en personeelsfunctionarissen op het gebied van de reorganisatie van de arbeid en aanpassing van de werkplek;

- opleiding of opvijzeling van vaardigheden en kwalificaties van adviseurs, plaatselijke opbouwwerkers, opleiders, maatschappelijk werkers, vertegenwoordigers van de sociale partners en personeelsfunctionarissen in de particuliere sector, ter verbetering van hun kennis

van en bewustzijn voor zaken in verband met de integratie van gehandicapte personen in sectoren waar de groei van de werkgelegenheid groot lijkt;

c) *schepping van banen en steun, met name op transnationale basis, voor het opzetten van ondernemingen, coöperaties en partnerschappen tussen overheden en particulieren, waaronder:*

- werkgelegenheidsmaatregelen, bedoeld om gebruik te maken van de plaatselijke mogelijkheden voor het ontwikkelen van nieuw werk op basis van een vernieuwende aanpak voor de organisatie van het werk. Invoering van een dergelijke aanpak in ondernemingen om te voorkomen dat gehandicapten werkloos worden;
- vernieuwende methoden om voor de werkgevers de arbeidskosten van groepen met geringere productiviteit op de arbeidsmarkt te verlagen;
- ontwikkeling van gesubsidieerde arbeidsplaatsen, nieuwe tewerkstellingsprojecten (bij voorbeeld door middel van beschutte arbeid en coöperaties);
- werkgelegenheidsacties om de integratie in de arbeidsmarkt te bevorderen en een mogelijk verlies van uitkeringen bij de overgang uit een beschutte omgeving te compenseren;
- steun voor plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven, waaronder partnerschappen tussen overheden en bedrijfsleven, met inschakeling van de plaatselijke gemeenschappen, in het bijzonder in sectoren waar de groei veel werkgelegenheid lijkt op te leveren;

d) *verspreiding van informatie en bewustmakingsacties, waaronder:*

- steun voor de verspreiding op ruime schaal van informatie over werkgelegenheids- en opleidingsmogelijkheden, in een formaat dat toegankelijk is voor gehandicapte personen;
- acties om het bewustzijn te vergroten van het grote publiek, de sociale partners en personeelsleden van diensten voor onderwijs, opleiding en arbeidsbemiddeling ten aanzien van de mogelijkheden voor de tewerkstelling van gehandicapte personen, met name door middel van de publicatie van handleidingen;

- steun voor informatiediensten en ondersteunende structuren zoals netwerken voor de verspreiding van deze informatie.

11. „Werkgelegenheid — YOUTHSTART” (bevordering van de integratie van jongeren in de arbeidsmarkt)

Een van de voornaamste conclusies van het Witboek groei, concurrentievermogen, werkgelegenheid, is dat meer moet worden gedaan om jongeren in staat te stellen effectief deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Schoolverlaters zonder diploma krijgen met bijzonder grote integratieproblemen te maken. Zij kunnen vaak niet effectief concurreren op een toch al moeilijke arbeidsmarkt en zij lopen het gevaar langdurig werkloos te worden en mogelijk van de maatschappij vervreemd te raken.

Om dit fundamentele probleem aan te pakken, heeft de Commissie in haar Witboek, dat de staatshoofden en regeringsleiders in december 1993 hebben ondersteund, een initiatief getiteld YOUTHSTART voorgesteld. Het doel van dit initiatief is acties van de Lid-Staten te stimuleren die op de lange termijn geleidelijk zorgen voor een jeugdgarantie in de gehele Unie. Het idee is iedere jongere beneden 20 jaar uiteindelijk toegang te geven tot een volledige baan of een erkende vorm van onderwijs of opleiding, waaronder het leerlingstelsel of andere vormen van arbeid in combinatie met opleiding. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan jongeren die de school verlaten zonder diploma of basiskwalificaties. Voor zover mogelijk moeten werkervaring worden opgedaan in het bedrijfsleven of de dienstensector. Ook de enorme mogelijkheden voor werk op milieugebied, stadsvernieuwing en in de zorgsector moeten echter worden benut. Het is de bedoeling van YOUTHSTART dat iedere burger deelt in de ontwikkeling van de Unie. Tezelfdertijd garandeert het initiatief de Unie de ontwikkeling van haar grootste hulpbron, namelijk haar jongeren die maar al te vaak en al te snel werkloos raken, vaak voor lange tijd en uiteindelijk uitgesloten worden.

De basis van YOUTHSTART zal gevormd worden door nationale programma's die zijn toegesneden op de eisen van elke Lid-Staat; waar nodig zal het door middel van de communautaire bestekken worden ondersteund. Beperkttere, maar zorgvuldig gerichte middelen zullen door Werkgelegenheid — YOUTHSTART worden gesluit, hoofdzakelijk voor proefacties. Werkgelegenheid — YOUTHSTART zal als katalysator voor het plan als geheel fungeren. Het lange-termijndoel van het plan is geleidelijk maatregelen in te voeren om ervoor te zorgen dat alle jongeren toegang krijgen tot een vol-

ledige baan of tot een erkende vorm van onderwijs of opleiding. Werkgelegenheid — YOUTHSTART zal zorgen voor de ontwikkeling van de innoverende en transnationale dimensie van YOUTHSTART. Werkgelegenheid — YOUTHSTART zal zorgen voor de ontwikkeling van gestructureerde netwerken van programma's en projecten teneinde de uitwisseling van goede gebruiken en ervaringen te garanderen. Onder zeer uitzonderlijke en duidelijk gemotiveerde omstandigheden kunnen de Lid-Staten ook jongeren die ouder zijn dan 20 jaar, in Werkgelegenheid — YOUTHSTART opnemen.

Om de waarde van YOUTHSTART te optimaliseren zal het worden gekoppeld aan overeen te komen normen en doelen. Deze normen en doelen, waartoe het initiatief een essentiële bijdrage zal leveren, omvatten een coherente koppeling met de arbeidsmarkt, minimumvoorschriften voor opleiding/kwalificatie, onafhankelijke beroepskeuzeadviezen, toereikende bemiddeling na de scholingsactiviteit, beloning, een volledige reeks „zachte infrastructurele” steun (kinderopvang, alfabetisering enz.), de rol van de sociale zekerheid en geplande gestructureerde mogelijkheden voor transnationale uitwisselingen.

Binnen dit deelinitiatief zullen de volgende maatregelen, bedoeld om de invoering of ontwikkeling van passende maatregelen binnen nationale programma's aan te vullen, voor bijstand in aanmerking komen:

- a) *de ontwikkeling, in verband met de garantie van de noodzakelijke complementariteit met andere verwante acties van het ESF en die welke krachtens het Leonardo-programma worden ondersteund en met name op transnationale basis, van passende stelsels voor opleiding, beroepskeuzevoorlichting en -adviezen in de overheids- c.q. de particuliere sector, waaronder:*
- de vaststelling van doelen en normen in verband met beroepskeuzevoorlichting, vooropleiding, beroepsopleiding, leerlingstelsels, arbeidsbemiddeling, ondersteunende maatregelen en evaluatie;
 - de identificatie, aanpassing en overdracht van bestaande modellen voor goede praktijken in verband met de integratie van jongeren in de arbeidsmarkt;
 - de concipiëring, ontwikkeling en beschikbaarstelling van vernieuwende methodes voor de integratie van jongeren in de arbeidsmarkt met name door het afstandsonderwijs;
 - de bevordering van een actievere interactie tussen onderwijs, beroepsopleiding en arbeidsmarkt ter vergroting van de kansen op werk in het algemeen.
- b) *het bieden waar nodig op transnationale basis en hoofdzakelijk aan de hand van proefacties en ervaring die in verwante communautaire programma's is opgedaan — met name in het Leonardo-programma —, van opleiding en arbeidsbemiddeling, waaronder:*
- gestructureerde opleidings- en arbeidsbemiddelingsprogramma's voor jongeren, met bijzondere nadruk op het vermeerderen en versterken van de beroeps-, persoonlijke, ondernemers- en taalkundige vaardigheden, die doeltreffend moeten worden gecoördineerd met plaatselijke geprogrammeerde opleidings- en arbeidsbemiddelingsactiviteit;
 - opleiding van opleiders en personeel voor arbeidsbemiddeling, in het bijzonder van hen die op plaatselijk niveau diensten opzetten en verlenen, teneinde de integratie van jongeren in de arbeidsmarkt te verbeteren;
 - bevordering van speciale ervaring met opleiding en arbeidsbemiddeling, in het bijzonder op het gebied van de kunsten, het cultureel erfgoed, milieubescherming, stadsvernieuwing en zorgsector;
 - toepassing van innoverende modellen die de lokale activiteiten kunnen ondersteunen en versterken;
- c) *helpen bij het scheppen van werkgelegenheid, met name door middel van transnationale samenwerking, waaronder:*
- maatregelen die gericht zijn op jongeren die zelfstandig willen worden, met bijzondere nadruk op het ontwikkelen van relaties met jonge ondernemers in andere Lid-Staten, transnationale handelshuizen en zelfhulpnetwerken;
 - transnationale uitwisselingen tussen plaatselijke ontwikkelingsmaatschappijen, teneinde vernieuwende ondersteuning- en ontwikkelingsmodellen te identificeren en toe te passen;
 - ondersteuning voor lokale werkgelegenheidsinitiatieven die gericht zijn op de integratie van jongeren, met name op het gebied van de kunsten het cultureel erfgoed, de milieubescherming, de stadsvernieuwing en de zorgsector;
- d) *verspreiding van informatie en bewustmakingsacties, met name op transnationale basis, waaronder:*
- maatregelen die gericht zijn op het vergroten van het bewustzijn, met name onder de sociale partners en van de betrokken organisaties,

voor de bijzondere integratieproblemen waarmee jongeren worden geconfronteerd;

- steun voor verwante informatiediensten op nationaal, regionaal en plaatselijk niveau;
- informatieactiviteiten die gericht zijn op de bevordering van het Werkgelegenheid — YOUTHSTART-programma onder jongeren.

12. „Werkgelegenheid — INTEGRA” (verbetering van de toegang tot de arbeidsmarkt en vergroting van de arbeidskansen van kwetsbare groepen)

Dit deelinitiatief is bedoeld om maatregelen te bevorderen ter verbetering van de toegang tot de arbeidsmarkt en de vergroting van de arbeidskansen van degenen die van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten. Het is gericht op de kwetsbare groepen die op de arbeidsmarkt zeer benadeeld zijn vanwege een gebrek aan onderwijs, opleiding of voldoende werkervaring en die in aanzienlijke mate steun nodig hebben voor hun effectieve sociale en economische integratie of re-integratie.

De doelgroepen blijven de kansarme groepen omvatten die eerder onder Werkgelegenheid — HORIZON vielen, zoals langdurig werklozen, werkloze alleenstaande ouders, daklozen, zwervers, zigeuners en rondtrekkende personen, gedetineerden en ex-gedetineerden, drugverslaafden, enz.

Er dient echter bijzondere nadruk te worden gelegd op acties die gericht zijn op de speciale behoeften van migranten, vluchtelingen en andere vergelijkbare kwetsbare groepen die met een grotere discriminatie op de arbeidsmarkt dreigen te worden geconfronteerd als gevolg van de stijging van de sociale spanningen en de toename van het racisme, de rassenhaat en het antisemitisme, waarvan Europa getuige is. Het probleem heeft een Europese draagwijdte, maar het is ook duidelijk dat het in hoofdzaak nationaal en zelfs lokaal van aard is. Om succesvol te zijn moeten strategieën ter bestrijding van discriminatie door de bevolking worden gedragen en op brede partnerschappen tussen de verschillende gemeenschappen zijn gebaseerd. De communautaire initiatieven met hun nadruk op bottom up-toepassingsmethoden en benaderingen die samenwerking en partnerschap bij het nastreven van de gezamenlijke doelstellingen aanmoedigen zijn unieke instrumenten om een dergelijke cultuur van burgerzin te bevorderen.

Er dient ook meer nadruk te worden gelegd op acties die zijn gericht op achtergestelde stadsgebieden waar een op de plaatselijke gemeenschappen gebaseerde aanpak van de revitalisatie van de wijken goed kan worden gecombineerd met werkgelegenheidschepende initiatieven waarbij de in het Witboek inzake groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid aangegeven potentiële nieuwe bronnen van arbeid kunnen worden aangeboord. Dit vereist duidelijke, nauwe coördinatie op plaatselijk, regio-

naal en nationaal niveau tussen de overheidsinstellingen verantwoordelijk voor dit initiatief en voor degenen die verantwoordelijk zijn voor URBAN, dat specifiek gericht is op het geheel aan problemen binnen een stedelijk gebied. Deze nadruk sluit geen acties uit die op achtergestelde plattelandsgebieden zijn gericht.

Alle acties moeten zijn gebaseerd op het beginsel van de versterking van de positie van de betrokken doelgroepen en personen, waarbij hun actieve deelname aan de besluitvormingsprocessen wordt bevorderd en hen een gestructureerd inpassingstraject naar de arbeidsmarkt wordt geboden. In dit verband dienen geïntegreerde benaderingen bevorderd te worden, die rekening houden met het effect op het individu van bredere problemen in verband met uitsluiting van de arbeidsmarkt, waaronder huisvesting, gezondheidszorg, sociale bescherming, mobiliteit, toegang tot het recht en overheidsdiensten, maar ook opleiding, in overeenstemming met het nationale beleid en de prioriteiten binnen elke Lid-Staat. Zo nodig dient talenonderwijs in het gastland te worden opgenomen in acties die op migranten, vluchtelingen en op andere vergelijkbare kwetsbare groepen zijn gericht. Op soortgelijke wijze dienen inspanningen te worden geleverd ter bevordering van de betrokkenheid en het partnerschap van een grotere verscheidenheid aan actoren, zoals overheden en overheidsdiensten, niet-gouvernementele organisaties, semi-overheidsorganen, de sociale partners, het midden- en kleinbedrijf, coöperaties, verenigingen, onderlinge maatschappijen en liefdadige organisaties, consumenten- en bewonersorganisaties.

Alle acties moeten nader omschreven doelstellingen op plaatselijk niveau hebben, die coherent zijn met de doelstellingen op regionaal en nationaal niveau.

Het is van essentieel belang dat voldoende tijd wordt uitgetrokken voor de planning van het programma om potentiële initiatiefnemers van projecten in staat te stellen de nodige capaciteit op te bouwen en om op plaatselijk niveau een stevige positie te kunnen verwerven voordat de transnationale samenwerking wordt ontwikkeld.

Overeenkomstig het beginsel dat gestructureerde inpassingstrajecten naar de arbeidsmarkt moeten worden geboden, zal financiële steun worden geconcentreerd op projecten die een geïntegreerd pakket van opleidingsmaatregelen en flankerende maatregelen aanbieden waardoor de globale noden van de doelgroep worden aangepakt.

In de context van dit deelinitiatief komen de volgende maatregelen voor steun in aanmerking:

- a) *de ontwikkeling van modellen, in het bijzonder op transnationale basis, ter verbetering van de toegankelijkheid en de kwaliteit van het gehele scala aan overheidsdiensten voor kwetsbare groepen en kansarme personen en ter ontwikkeling van basiscapaciteiten en op de plaatselijke gemeenschappen gebaseerde benaderingen ter versterking van de positie en de bevordering van de volledige inpassing van deze doelgroepen, waaronder:*

- ondersteuning van de oprichting of uitbreiding van aangepaste adviesdiensten (in het bijzonder voor loopbaanbegeleiding en -adviesring) en plaatselijke ontwikkelingsmaatschappijen om werkgelegenheid te helpen scheppen voor kansarme personen, met name in de sectoren waar de potentiële groei van de werkgelegenheid groot lijkt;
 - de integratie in het arbeidsproces van kansarme personen binnen stedelijke gemeenschappen met behulp van gemeenschapsinfrastructuur, informatie, advies en ontwikkeling van diensten;
 - ondersteuning van de ontwikkeling en verlening van geïntegreerde, op de plaatselijke gemeenschappen gebaseerde diensten ten behoeve van kwetsbare groepen en kansarme personen binnen stedelijke gemeenschappen, misschien op uitnodigende individuele basis of via de oprichting van „één-loket-diensten” die informatie en advies verstrekken;
 - ondersteuning van arbeidsmarktmaatregelen die gericht zijn op het personeel van overheidsdiensten en op de sociale partners met het oog op het bevorderen van verdraagzaamheid en het aanpakken van discriminatie bij de toetreding tot de arbeidsmarkt van kwetsbare groepen en kansarme personen;
 - ondersteuning van acties die op de arbeidsmarkt gericht zijn ter versterking van het vertrouwen en de positie van plaatselijke groepen zodat deze een actieve rol kunnen spelen in het besluitvormingsproces, met betrekking tot opleiding in en ondersteuning van projectontwikkeling en -management, zakelijke en communicatievaardigheden, organisatie van gemeenschapsactiviteiten en andere activiteiten gericht op het bevorderen van een dialoog tussen sleutelfiguren in de openbare en publieke sector en het vrijwilligerswerk;
 - steun voor de toepassing van flexibele opleidings- en onderwijssystemen, zoals afstandsonderwijs en interactief onderwijs per computer;
 - versterking van de samenwerking en wisselwerking tussen scholen voor beroepsonderwijs, instellingen voor beroepsopleiding en bedrijven bij de toepassing van nieuwe vormen van opleiding binnen en buiten het bedrijf;
 - oprichting van centra voor opvang, beroepskeuzevoorlichting en -adviezen en arbeidsbemiddeling, waaronder doorgangscentra voor meervoudig gebruik voor de initiële integratie van vluchtelingen (alleen regio's waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt);
- b) *het bieden, met name via transnationale samenwerking, van opleiding, waaronder:*
- opleiding van kansarme personen in nieuwe vaardigheden en voor nieuwe kwalificaties, met name voor sectoren waar de groei van de werkgelegenheid groot lijkt, en op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en opleiding en van innoverende technologieën;
 - opleiding van kansarme personen (psychologische en sociale revalidatie, vooropleiding, opvijzeling van basisvaardigheden, herscholing), voorafgegaan en begeleid door voortdurende evaluatie en hulp. Deze zal onder meer modules voor opleiding tijdens het werk, gekoppeld aan speciale cursussen voor specifieke doelgroepen, alsook de ontwikkeling van mentorvoorzieningen omvatten om de integratie in de arbeidsmarkt te verbeteren;
 - opleiding of opvijzeling van vaardigheden, en kwalificaties van adviseurs, plaatselijke opbouwwerkers, opleiders, maatschappelijk werkers, vertegenwoordigers van de sociale partners en personeelsfunctionarissen in de particuliere sector, ter verbetering van hun kennis van en bewustzijn voor zaken in verband met de integratie van kansarme personen in sectoren waar de groei van de werkgelegenheid groot lijkt;
- c) *schepping van banen en steun, met name op transnationale basis, voor het opzetten van ondernemingen, coöperaties en partnerschappen tussen overheden en particulieren, waaronder:*
- werkgelegenheidsmaatregelen, bedoeld om gebruik te maken van de plaatselijke mogelijkheden voor het ontwikkelen van nieuw werk op basis van een vernieuwende aanpak voor de organisatie van het werk;
 - vernieuwende methoden om voor de werkgevers de arbeidskosten van groepen met geringere produktiviteit op de arbeidsmarkt te verlagen;
 - ontwikkeling van gesubsidieerde arbeidsplaatsen en nieuwe tewerkstellingsprojecten (bijvoorbeeld door middel van beschutte arbeid en coöperaties);
 - werkgelegenheidsacties om de integratie in de arbeidsmarkt te bevorderen en een mogelijk verlies van uitkeringen bij de overgang uit een beschutte omgeving te compenseren;
 - steun voor plaatselijke werkgelegenheidsinitiatieven, waaronder partnerschappen tussen overheden en bedrijfsleven met inschakeling van de plaatselijke gemeenschappen, in het bijzonder in sectoren waar de groei veel werkgelegenheid lijkt op te leveren;

d) *verspreiding van informatie en bewustmakingsacties, waaronder:*

- steun voor de verspreiding op ruime schaal van informatie over werkgelegenheids- en opleidingsmogelijkheden, in een formaat dat toegankelijk is voor kansarme personen;
- acties om het bewustzijn te vergroten van het grote publiek, de sociale partners en personeelsleden van diensten voor onderwijs, opleiding en arbeidsbemiddeling ten aanzien van de mogelijkheden voor de tewerkstelling van kwetsbare groepen en kansarme personen, met name door middel van de publikatie van handleidingen;
- ontwikkeling en bevordering van netwerken voor ondersteuning en zelfhulpactiviteiten onder kwetsbare groepen en kansarme personen.

V. TECHNISCHE BIJSTAND

13. Op initiatief van de Lid-Staten of van de Commissie zal technische bijstand beschikbaar zijn; hieraan zal zowel in de fase van de opstelling van programma's als in de daarop volgende uitvoeringsfase steun worden verleend. De technische bijstand kan inhouden:

- de verspreiding van informatie en andere bewustmakingsacties;
- de verlening van diensten door adviseurs en deskundigen;
- de organisatie van bilaterale of multilaterale bijeenkomsten tussen de Lid-Staten om de samenwerking te bevorderen;
- de ontwikkeling en het gezamenlijk gebruik van databases over opleiding en arbeidsbemiddeling en andere aspecten van de arbeidsmarktorganisatie;
- de verrichting van studies over vernieuwende methoden en de resultaten van opleiding, opleiding van opleiders en beroepskeuzevoorlichting;
- hulp bij evaluatieprocedures en -praktijken;
- de oprichting of uitbreiding van netwerken in de gehele Gemeenschap ter bevordering van de vernieuwing en de transnationale samenwerking.

Er dient zorg te worden gedragen voor een aanpak die coherent is en is gecoördineerd met de desbetreffende communautaire programma's, in het bijzonder ten aanzien van databases, netwerken en de verspreiding van informatie. Wanneer de Commissie voorstelt om met een specifiek netwerk te beginnen, zal zij de Lid-Staten daar tijdig over informeren.

VI. COMMUNAUTAIRE FINANCIERING

14. De acties in het kader van dit initiatief zullen gezamenlijk worden gefinancierd door de Lid-Staten, de Gemeenschap en zo nodig door ondernemingen en andere organisaties. Wanneer werknemers van ondernemingen aan de verschillende operaties deelnemen, moeten de ondernemingen een passend deel van hun kosten dragen.
15. De totale bijdrage uit de Structuurfondsen voor de periode 1994-1999 wordt geraamd op 1 835 miljoen ecu, waarvan 900 miljoen ecu aan regio's zal worden toegewezen waarvoor doelstelling 1 of 6 geldt.
16. De verdeling over de Lid-Staten van de voor dit initiatief beschikbare middelen zal worden gebaseerd op de relatieve ernst van de structurele problemen, waaronder met name de relevante werkloosheidscijfers, alsmede op de kwaliteit van de voorstellen die worden ingediend voor operationele programma's en globale subsidies.

17. Per deelinitiatief zullen de bedragen als volgt worden toegewezen:

„Werkgelegenheid NOW”	—	496 miljoen ecu
„Werkgelegenheid HORIZON”	—	513 miljoen ecu
„Werkgelegenheid YOUTHSTART”	—	441 miljoen ecu
„Werkgelegenheid INTEGRA”	—	<u>385 miljoen ecu</u>
Totaal		1 835 miljoen ecu

Bij de vaststelling van de operationele programma's dient een hieraan gerelateerd evenwicht tussen de deelinitiatieven in acht te worden genomen.

18. Het steunpercentage zal in overeenstemming zijn met de bepalingen van de verordeningen betreffende de Structuurfondsen.

Krachtens de bepalingen voor de technische bijstand kan voor transnationale acties een maximaal steunpercentage worden toegewezen.

VII. TENUITVOERLEGGING

19. De Lid-Staten wordt verzocht binnen vier maanden na publikatie van deze mededeling voorstellen voor ondersteuning in te dienen in de vorm van operationele programma's of globale subsidies. In dit laatste geval zal de communautaire bijstand rechtstreeks worden verleend aan gedecentraliseerde organisaties die voor de tenuitvoerlegging verantwoordelijk zijn;

hiertoe behoren ook organisaties die verantwoordelijk zijn voor het beheer van transnationale acties en door de betrokken Lid-Staat zijn aangewezen.

20. Wat de ultraperifere regio's betreft, moeten de in dit initiatief bedoelde maatregelen ten uitvoer worden gelegd in het kader van het communautaire initiatief REGIS en binnen de financiële middelen die voor dat initiatief beschikbaar zijn.
21. De Lid-Staten wordt verzocht tijdens de opstelling van de verzoeken met de Commissie de voornaamste prioriteiten en in aanmerking komende maatregelen alsmede de mechanismen voor de tenuitvoerlegging te bespreken.
22. Er kan gebruik worden gemaakt van de bepalingen voor transnationale operationele programma's waarbij twee of meer Lid-Staten, op eigen initiatief of op verzoek van de Commissie, één enkele aanvraag om bijstand indienen. Als reactie op dergelijke aanvragen kan de Commissie, in overleg met de Lid-Staten in kwestie, één enkele beslissing nemen over het toekennen van financiële steun.
23. In de context van operationele programma's of globale subsidies dienen de maatregelen te worden geïdentificeerd overeenkomstig de hoofddoelstellingen van de Structuurfondsen. De voorstellen moeten een algemene beoordeling van de situatie omvatten, waarin de te bereiken doelstellingen worden vermeld en dienen tevens een tijdschema, criteria en procedures voor tenuitvoerlegging, controle en evaluatie te bevatten.
24. In elke Lid-Staat zal één enkel toezichthoudend comité voor het initiatief als geheel verantwoordelijk zijn.
25. Voorgesteld wordt bijzondere ondersteuningsstructuren in het kader van de verschillende deelinitiatieven te ontwikkelen. De samenwerking met andere betrokken communautaire actieprogramma's zal ook worden versterkt wat betreft de richtsnoeren, de technische bijstand, gezamenlijke operaties en netwerken, de follow-up van projecten, de evaluatie, het onderzoek en de verspreiding van informatie. De bij deze initiatieven betrokken nationale autoriteiten zullen onderlinge afspraken maken met degenen die bij andere daarmee verband houdende communautaire programma's zijn betrokken om ervoor te zorgen dat bij de selectie van de projecten naar maximale complementariteit en een minimale overlapping tussen deze programma's wordt gestreefd.
26. De Commissie zal de Lid-Staten vragen programma's te formuleren en uit te voeren teneinde de omstandigheden voor transnationale samenwerking te optimaliseren.

VIII. EVALUATIE

27. Tijdens en na afloop van de planningsperiode zullen de resultaten van de door de Lid-Staten ingediende programma's door de Commissie, in samenspraak met de Lid-Staten, worden geëvalueerd. Voor deze evaluatie zal de Commissie gebruik maken van de doelstellingen die de Lid-Staten overeenkomstig deel VII, punt 22, hebben gespecificeerd, welke doelstellingen de belangrijkste toetssteen vormen om de voortgang van de programma's te beoordelen. Op grond van de gewenste doelstellingen en de doorgevoerde maatregelen zal deze evaluatie gegevens ter beschikking stellen betreffende de doelgroepen met inbegrip van de finaal begunstigden. Het Europees Parlement, het Comité van beheer voor communautaire initiatieven en het Comité als bedoeld in deel VII, punt 24, van deze mededeling zullen in kennis worden gesteld van de resultaten van deze evaluatie en van de maatregelen die naar aanleiding daarvan worden genomen.
28. Alle correspondentie over deze mededeling moet worden gericht aan onderstaand adres:

De heer A. Larsson
Directeur-generaal
Directoraat-generaal Werkgelegenheid, Arbeidsverhoudingen en Sociale Zaken
Commissie van de Europese Gemeenschappen
Wetstraat 200
B-1049 Brussel.